

Att. Danmarks Vækstråd

Telefon 38 66 50 00
Direkte 38665566
Fax 38 66 58 50
Web www.regionh.dk

Ref.: 15002338

Dato: 22. april 2015

Redegørelse til Danmarks Vækstråd i forbindelse med høring af Region Hovedstadens og Vækstforum Hovedstadens regionale vækst- og udviklingsstrategi

Region Hovedstaden har sammen med Vækstforum Hovedstaden den 26. marts 2015 modtaget Danmarks Vækstråds høringssvar til udkastet til den regional vækst- og udviklingsstrategi for Hovedstaden.

Region Hovedstaden og Vækstforum Hovedstaden vil gerne kvittere for det positive høringssvar og de 12 anbefalinger til forbedringer af strategien. Især findes det positivt, at Danmarks Vækstråd anerkender det store fokus på den større funktionelle metropol Greater Copenhagen, som strategien har.

I det følgende er Danmarks Vækstråds anbefalinger gennemgået efter 'følg eller forklar-princippet', som lov om erhvervsfremme og regional udvikling foreskriver.

Samlet set er det valgt at følge ni anbefalinger og forklare tre anbefalinger.

På baggrund af flere af anbefalingernes karakter er det dog ikke muligt at tilrette den regionale vækst- og udviklingsstrategi inden starten på den offentlige høring. Tidsperioden på tre uger giver ikke mulighed for at opnå de rette beregninger og tilfredsstillende korrektioner. Revideringen af den regionale vækst- og udviklingsstrategi vil derfor ske samlet på baggrund af høringssvar fra Danmarks Vækstråd og fra den offentlige høring inden den fremlægges til vedtagelse i september 2015.

Gennemgang af anbefalinger efter 'følg eller forklar-princippet'

- 1. Anbefaling: At strategiudkastet udbygges med overvejelser om Greater Copenhagens konkurrenceposition, og hvordan den kan understøttes yderligere.***

Anbefalingen forklares.

Udkastet til den regionale vækst- og udviklingsstrategi (ReVUS) indeholder allerede en beskrivelse af Greater Copenhagens erhvervsstyrkepositioner og attraktivitet som sted at bo set i forhold til andre metropoler (side 6-16). På den baggrund har vi udarbejdet en kort og fokuseret strategi, der bygger på de styrkepositioner. Under hver af strategiens rammevilkår og væksttemaer er foreslået investeringer, der bl.a. skal understøtte Greater Copenhagens konkurrenceposition. Strategien vil blive understøttet af en ambitiøs handlingsplan, der sikrer implementering af investeringerne..

Baggrunden for Greater Copenhagen-samarbejdet er netop en erkendelse af, at vores metropolregion halter efter andre metropolregioner. Væksten i Østdanmark og Sydsvrige er væsentligt lavere end i konkurrerende metropoler som Stockholm, Amsterdam og Hamborg. Som kommuner og regioner er det helt afgørende, at vi står sammen, hvis vi skal styrke mulighederne for regionens virksomheder og tiltrække internationale virksomheder og investeringer til Greater Copenhagen. Derfor igangsætter vi via handlingsplanen initiativer, der kan understøtte Greater Copenhagens konkurrenceposition.

- 2. Anbefaling: At ønsket om at skabe en større funktionel region i højere grad afspejles af forslag til igangsatte initiativer.***

Anbefalingen følges.

Forslagene til initiativer af relevans for hele den funktionelle region vil blive udfoldet i handlingsplanen for ReVUS. Handlingsplanen vil blive fremlagt for regionsrådet i forbindelse med den endelige behandling af REVUS den 22. september 2015.

Derudover er der i regi af Greater Copenhagen-samarbejdet allerede igangsat flere initiativer, der søger at fremme den funktionelle region. Der er fx en investorportal, der giver overblik over samtlige byggegrunde og prospekter af en vis størrelse i Greater Copenhagen. Der er en fælles modtagelse af udenlandske delegationer, hvor gæsterne får skræddersyet deres besøg efter behov. Samtidig styrker den internationale borgerservice i International House regionens modtagelse af udenlandsk arbejdskraft.

3. *Anbefaling: At de bagvedliggende analyser i højere grad kobles sammen med de valgte rammevilkår og væksttemaer i selve strategiudkastet.*

Anbefalingen forklares.

De bagvedliggende analyser er allerede direkte indarbejdet i strategien i forhold til identifikationen af de regionale udfordringer, forslag til investeringer samt effekt-målene for indsatserne. Analysen 'Fremtidens Medarbejder - hvilke kompetencer skaber vækst' udarbejdet af Teknologisk Institut i april 2014 har identificeret Hovedstadens særlige væksterhverv som sundhed og velfærdsteknologi, bioteknologi, energi og bæredygtighed, kreative erhverv, turisme, oplevelser og events samt transport og logistik. Infrastruktur og adgang til kompetent arbejdskraft og internationalisering er de væsentligste erhvervsmæssige rammevilkår for alle metropoler og er forudsætningen for at skabe vækst og udvikling i regionen. Se derudover svar på anbefaling nr. 6.

Derudover vil analysen af erhvervsfremmesystemet udarbejdet af IRIS Group blive yderligere indarbejdet som beskrevet i svar på i anbefaling nr. 7.

Der er et politisk ønske om en kort og fokuseret strategi. Region Hovedstaden ønsker derfor ikke yderligere beskrivelser af, hvordan det analytiske grundlag er koblet til de valgte rammevilkår og væksttemaer.

4. *Anbefaling: At sammenhængen mellem investeringer og effektmål udfoldes*

Anbefalingen følges.

Den konkrete sammenhæng mellem investeringer og effektmål vil blive udfoldet i udmøntningen af ReVUS. Dels i den handlingsplan, som vil blive fremlagt for regionsrådet i forbindelse med den endelige vedtagelse af ReVUS den 22. september 2015. Dels ved, at Region Hovedstaden og Vækstforum Hovedstaden ved behandling af investeringerne i ReVUS vil fokusere på, hvordan og i hvor høj grad investeringerne bidrager til at realisere effektmålene.

Det skal bemærkes, at effektmålene i ReVUS har forskellig karakter og funktion. Nogle af målene i ReVUS er strategiske pejlemærker for den langsigtede politiske vision for hele Greater Copenhagen, mens andre er mere operationelle mål, som konkrete initiativer i handlingsplanen direkte vil skulle levere på.

5. *Anbefaling: At der opereres med midtvejsmål, der giver Vækstforum grundlag for at bedømme egne resultater*

Anbefalingen følges.

Helt på linje med anbefalingerne fra Danmarks Vækstråd vil hvert nyt projekt, der behandles i Vækstforum Hovedstaden, skulle opstille mål og effektkæder, som dokumenterer, hvordan og i hvor høj grad deres aktiviteter bidrager til at opnå effektmålene i ReVUS.

Som led i sin evaluerings- og effektmålingsindsats følger Vækstforum Hovedstaden op med registerbaserede effektmålinger og projektoversigter. Siden 2010 har regionerne, Danmarks Statistik og Erhvervsstyrelsen samarbejdet om udvikling af en fælles metode til registerbaseret effektivvurdering. De første målinger blev gennemført i 2013. Disse effektmålinger gennemføres fremadrettet en gang årligt.

Udover den halvårlige afrapportering gennemfører projekterne slut- og i mange tilfælde også midtvejsevalueringer. Ved større projekter foretages også midtvejsevalueringer af eksterne konsulenter. Disse evalueringer vil fremadrettet indgå i arbejdet med at følge op på ReVUS og således at bedømme egne resultater.

Anbefalingen følges altså ved, at opfølgningen på resultater sker som del af Vækstforum Hovedstadens generelle evaluerings- og porteføljestyring.

6. *Anbefaling: At baggrunden for valget af de to rammevilkår beskrives.*

Anbefalingen forklares.

Forklaringen er, at der er et politisk ønske i Region Hovedstaden om en kort og fokuseret strategi. Vi har derfor valgt at beskrive baggrunden for valget af de to rammevilkår i denne redegørelse.

Region Hovedstaden har valgt at fokusere på ”Effektiv og bæredygtig mobilitet” samt ”Kompetent arbejdskraft og internationalisering” som de vigtigste rammevilkår for ReVUS. Baggrunden for valget af de to rammevilkår beskrives nedenfor.

Baggrund for valget af rammevilkåret ”Effektiv og bæredygtig mobilitet”

Valget af en effektiv og bæredygtig mobilitet som et rammevilkår for den fremtidige udvikling i hovedstadsregionen bygger på to ben: den interne mobilitet og den internationale tilgængelighed.

Generelt bidrager et velfungerende transportsystem til vækst gennem at forbinde boliger, arbejdspladser og butikker og dermed danne rammen for mange af dagligdagens funktioner og gøremål. Det er vigtigt for virksomhederne, at de kan tiltrække den nød-

vendige arbejdskraft med de rigtige kompetencer og få deres varer bragt til og fra virksomheden.

Medarbejderne skal på en smidig måde kunne nå deres arbejdsplads inden for en rimelig tid. Men trængsel på vejene og kapacitetsproblemer i dele af den kollektive trafik er allerede i dag en udfordring, der berører mange menneskers hverdag. I 2012 spildte billisterne 9,3 mio. timer i trafikken, et tal som i 2025 forventes at stige med 96 % til 18,4 mio. spildtimer. Denne udfordring bliver ikke mindre med en forventet vækst i økonomien og i befolkningstallet. Mere end 100.000 nye borgere og ca. 500.000 flere rejser i 2025 end i dag vil sætte hovedstadens infrastruktur under yderligere pres.

Med Region Hovedstadens geografiske beliggenhed som krydspunkt mellem Skandinavien og Nordeuropa har den internationale tilgængelighed stor betydning. Især giver den trafikale adgang til Københavns Lufthavn større mulighed for erhvervslivet til at nå flere markeder. God infrastruktur til lufthavnen og mange direkte flyruter til andre storbyregioner og internationale markeder er et attraktivt konkurrenceparameter for regionens mange virksomheder.

I rammevilkåret har regionen også fokus på bæredygtige løsninger. Øget mobilitet er ofte forbundet med en større miljømæssig belastning. Et bæredygtigt transportsystem har betydning for vores måde at leve på, og det gør samtidigt hovedstadsregionen mere sund, attraktiv og klimavenlig. Fx giver cykling 1 million færre sygedage i Region Hovedstaden om året. Mobilitet og grønne løsninger spiller også sammen, fx vil udviklingen af tekniske løsninger i form af renere drivmidler understøtte innovationskraften.

Baggrund for valget af rammevilkåret ”Kompetent arbejdskraft og internationalisering”

Baggrunden for valget af rammevilkåret kompetent arbejdskraft og internationalisering tager afsæt i behovet for at sikre kompetent arbejdskraft til virksomhederne i regionen via uddannelse, tiltrækning af internationalt talent og gennem vækstinitiativer, der styrker Region Hovedstaden position som en konkurrencedygtig international metropol.

I 2012 udarbejdede Region Hovedstaden i samarbejde med Region Sjælland analysen ”Regionaløkonomiske perspektiver”. Analysen viser, at der frem mod 2024 vil være en stigende efterspørgsel efter uddannet arbejdskraft med kompetencer, der kan øge produktiviteten og fremme vækst i hovedstadsregionen. Analysen understreger, at det er nødvendigt at øge arbejdsstyrkens uddannelsesniveau for at udnytte vækstpotentialet.

Derudover belyser de gældende Strukturfondsprogrammer, at Danmark er blandt de lande, der har store udfordringer med at sikre højt kvalificeret arbejdskraft inden for områder med stort vækstpotentiale, hvilket kan få betydelige konsekvenser for produktivitetsevnen.

Regeringens vækstpakke fra 2014 tydeliggør behovet for national og regional handling på de udfordringer, der kan opstå som følge af mangel på kompetent arbejdskraft og internationalisering. Her fremgår det bl.a., at et øget fokus på internationalisering er afgørende for succes i den globale konkurrence. Dette underbygges af Region Hovedstadens analyse "Fremtidens medarbejder" fra 2014, der fremhæver forskellige vækst-kritiske kompetencer som fremtidens medarbejdere skal være i besiddelse af. Her anfører regionens virksomheder, at internationale kompetencer er én af de kritiske kompetencer for vækst.

Region Hovedstaden har en ambitiøs målsætning om at kunne konkurrere med andre metropoler som Amsterdam, Hamburg og Stockholm. Analyser fra OECD peger dog på, at hovedstadsregionen er udfordret i forhold til at kunne konkurrere på innovationsevne og nye vækstvirksomheder. Samtidig er hovedstadsregionen udfordret af andre regioner, i forhold til tiltrækning og fastholdelse af internationale talenter og dette fremhæves som én af Hovedstadsregionens større udfordringer, når det kommer til væksts-kabelse. Samlet set peger ovenstående således på, at kompetent arbejdskraft og internationalisering er centrale rammevilkår for ReVUS.

7. Anbefaling: At der i højere grad tages hånd om de udfordringer, der præ-senteres i kortlægningen af erhvervsfremmesystemet, herunder fokus på færre aktører med større kritisk masse og et mere sammenhængende erhvervsservicesystem samt relevante udbud til SMV'er.

Anbefalingen følges.

Når den ReVUS revideres på baggrund af den offentlige høring, vil der blive tilføjet et afsnit om behovet for at sikre et sammenhængende og fokuseret erhvervsfremmesystem, som IRIS Group rapporten foreslår. Det er allerede et vigtigt fokusområde i Greater Copenhagen-samarbejdet, og derfor kan det med fordel tydeliggøres i ReVUS for Hovedstaden.

Ændringen vil blive foretaget i ReVUS, inden strategien behandles endeligt af regionsrådet den 22. september 2015.

8. Anbefaling: At kommunerne inddrages i arbejdet vedr. infrastruktur og kollektiv trafik.

Anbefalingen følges.

I forslaget til investeringer under rammevilkåret om effektiv og bæredygtig mobilitet vil teksten om samarbejdspartnere i investeringen om "Sammenhæng på tværs i regionen" blive tilrettet, således at kommunerne specifikt udpeges som samarbejdspartner. Kommunerne er allerede nævnt under de øvrige investeringer.

Ændringen vil blive foretaget i ReVUS, inden strategien behandles endeligt af regionsrådet den 22. september 2015.

9. *Anbefaling: At initiativer omkring kvaliteten på erhvervsuddannelsesområdet koordineres med den nationale indsats der finder sted her.*

Anbefalingen følges.

Region Hovedstadens dagsorden på erhvervsuddannelsesområdet er i tråd med den nationale dagsorden på området.

Det vil blive tilføjet under fyrtårnsprojektbeskrivelsen ”Kvalitetsløft af erhvervsuddannelserne frem mod 2020”, at regionens indsats vil blive koordineret med den nationale indsats på området.

Ændringen vil blive foretaget i ReVUS, inden strategien behandles endeligt af regionsrådet den 22. september 2015.

10. *Anbefaling: At der sættes et konkret mål for digitaliseringen i de små og mellemstore virksomheder.*

Anbefalingen følges.

Der er allerede i ReVUS et mål om, at ”andelen af små og mellemstore virksomheder, der udnytter fordelene ved digitalisering stiger årligt frem mod 2020”.

Samtidig orienterer Vækstforum Hovedstaden sig efter de regionale målsætninger fra EU-regionalfonden på området. Her er målet, at der skal skabes 100 nye vækstvirksomheder, som udnytter mulighederne ved øget automatisering, digitalisering eller internationalisering.

Hvert nyt projekt, der behandles i Vækstforum Hovedstaden, skal opstille mål og effektkæder, som dokumenterer, hvordan og i hvor høj grad deres aktiviteter bidrager til at opnå effektmålene i ReVUS. For projekter der skal bidrage til, at ”andelen af små og mellemstore virksomheder, der udnytter fordelene ved digitalisering stiger årligt frem mod 2020”, vil de specifikke mål for digitalisering blive formuleret i forbindelse med opstillingen af effektkæder for projektet.

Anbefalingen følges altså i forbindelse med, at de relevante investeringer på området udmøntes.

11. *Anbefaling: At der opstilles effektmål for beskæftigelsen på sund vækst.*

Anbefalingen følges.

Der er i ReVUS allerede opstillet mål for antal nye jobs inden for grøn og kreativ vækst. Region Hovedstaden vil tilsvarende udvikle et mål for nye jobs inden for sund vækst.

Effektmålet tilføjes i ReVUS inden strategien behandles endeligt af Regionsrådet den 22. september 2015.

12. Anbefaling: At ønsket om og potentialet for samarbejde med andre regioner / vækstfora beskrives mere eksplicit.

Anbefalingen følges.

Generelt er der i ReVUS en klar ambition om at styrke samarbejdet på tværs af kommune-, regions- og landegrænser, samt mellem virksomheder, uddannelsesinstitutioner og den offentlige sektor.

Region Hovedstaden, Region Sjælland og Region Skåne udgør tilsammen et arbejdsmarkedsopland og en funktionel metropolregion på 3,8 millioner indbyggere stigende til 4,1 millioner indbyggere i 2025. Derfor fremgår det allerede tydeligt af ReVUS, at Region Hovedstaden ønsker et stærkt samarbejde om Greater Copenhagen. I Danmark har Region Hovedstaden og Region Sjælland derfor et særligt potentiale for samarbejde.

Derudover samarbejder vi også på tværs af alle regioner, når det giver mening. Det er fx beskrevet i rapporten 'Tværregionale indsatser – en analyse af den regionale arbejdsdeling' udarbejdet af LB analyse, der er præsenteret for Danmarks Vækstråd. Det gælder blandt andet turismeområdet, hvor vi via de nye turismeudviklingsselskaber arbejder på tværs af alle regioner om at skabe vækst i turismen.

Det er vigtigt, at regioner og vækstfora samarbejder, hvor det giver merværdi. Derfor vil anbefalingen blive fulgt ved at samarbejdet med øvrige regioner udfoldes, når relevante investeringer i ReVUS udmøntes.